

PUKKELLAKS 2019

Bakgrunn

Pukkellaks er en fremmed og uønsket art i norsk natur og er registrert i Artsdatabankens liste over fremmede arter i kategorien «høy risiko». Yngel etter pukkellaksen går ut i sjøen kort tid etter klekking på våren og forventes ikke å konkurrere med laks og sjøørret om mat i elva. Det er derimot usikkert hvilke andre negative effekter som kan oppstå av at de gyter i de samme områdene. All pukkellaks som fanges skal derfor avlives. Fiskesesongen 2017 ble sterkt preget av innsiget av pukkellaks. Biologien til pukkellaks tilsier at det kan komme en ny periode med oppvandring av gytemoden pukkellaks i våre elver i 2019. Det er allerede kommet rapporter om observasjoner av pukkellaks i elver i nord. Fylkeslaget ønsker å være litt i forkant i år i tilfelle pukkellaksen dukker opp igjen også her. Vi vil gjerne organisere overvåkning i forkant og gjøre våre lokalforeninger forberedt på hva de skal gjøre om det blir observert nye individer.

Fra 2019 inngår pukkellaks i den offisielle fangststatistikken, sammen med laks, sjøørret og sjørøye (og regnbueørret). Vedlagt er informasjonsark med anbefalinger fra NINA om hvor og hvordan fangster av pukkellaks skal registreres, både i sportsfisket og ved eventuelle ekstratiltak som Fylkesmannen gir tillatelse til. Kort fortalt:

- Pukkellaksen kjennes igjen på karakteristiske svarte flekker på halefinnen. I gytedrakt får hannen en karakteristisk pukkell på ryggen, begge kjønn får hvit underside og grå-grønne sider.
- Fanget pukkellaks skal rapporteres i samme system som for laks og sjøørret.
- Det bør tas skjellprøve av pukkellaksen
- All pukkellaks som fanges, skal avlives!

Bruk av virkemidler og tiltak som er best egnet i de aktuelle vassdragene avhenger bl.a. av elvens utforming og de fysiske forholdene i elva. Tiltakene som benyttes bør være de mest effektive for å ta ut pukkellaks samtidig som de har minst mulig negativ effekt på annen fisk. En kombinasjon av flere tiltak kan være mest effektivt. I 2017 ble det ikke kartlagt hvilke utfiskingsmetoder som var mest effektiv så det er vanskelig å komme med en konkret anbefaling, men garn/kastenoter ser ut til å fungere bra hvis pukkellaksen samles i større stimer relativt grunt. Hvilke tiltak som bør benyttes må en vurdere i hvert enkelt tilfelle i samråd med Fylkesmannen.

Tiltak

Rettet uttaksfiske med:

- Stang (sluk/flue). Ordinært sportsfiske eller krøking. Pukkellaks viser seg å ha et hissig temperament og er lett å terge. Men, den er hard i munnen etter kjønnsmodning og det er vanskelig å få kroken til å sitte. Krøking kan derfor være en bedre metode.

Med tillatelse fra Fylkesmannen:

- Garn
- Håv

NORGES JEGER- OG FISKERFORBUND

- Ruse
- Not
- Harpunering (krever spesiell kompetanse)
- Lysfiske
- Feller
- o.l.

Overvåkning og oppfølging - tilskudd

NJFF Møre og Romsdal har fått midler til overvåkning og eventuelle utfiskingstiltak i fiskesesongen 2019. Fiskeutvalget i fylkeslaget ønsker å forvalte noen av midlene på følgende måte:

Lokalforeninger, medlemmer og andre oppfordres til å overvåke sin lakseelv med tanke på innsig av pukkellaks. Vi vil vite når pukkellaksen dukker opp i elva og hvor langt opp den observeres. Lokalforeninger (ikke enkeltmedlemmer) som kan dokumentere innsiget får kr 1500,- av fylkeslaget.

I tillegg setter vi av en pott til to priser:

- Første observasjon av pukkellaks som meldes inn til fylkeslaget (går til en fisker)
- Den lokalforeningen som avliver flest pukkellaks

Alle observasjoner og fangst skal dokumenteres med bilde eller video. Dokumentasjon sendes til m.romsdal@njff.no så raskt som mulig.

Fylkeslaget vil videre bistå lokalforeninger med kommunikasjon opp mot Fylkesmannen for å få på plass tillatelser til utfisking av pukkellaks med ekstratiltak. Dersom det er behov for innkjøp av garn, ruser e.l. for utfiskingen har fylkeslaget noen midler til overs som vi kan dele ut til lokalforeningene etter søknad. Vi kan også gjennomføre informasjonssamlinger dersom dere har behov for det. Ta i tilfelle kontakt med fylkeslaget ved Randulf Tverfjell (leder i fiskeutvalget) eller fylkessekretær Åsa Fredly.

Ellers bør følgende gjennomføres på oppfordring fra NINA:

Skjellprøver bør tas og legges i standard skjellkonvolutter, og informasjon om fisken skal føres inn i vedlagte skjema/mal fra NINA. Skjema sendes inn til Fylkesmannen i Møre og Romsdal med kopi til oss m.romsdal@njff.no og NINA pukkellaks@nina.no, skjellprøver sendes til NINA: Norsk institutt for naturforskning v/Gunnel Østborg, Postboks 5685 Torgarden, 7485 Trondheim.

Fylkeslaget har skjellkonvolutter tilgjengelig for de som trenger dette.

Åsa Fredly

Fylkessekretær, NJFF Møre og Romsdal

Vedlegg:

- Informasjon pukkellaks sportsfiskere, NINA
- NINA mal registrering pukkellaks – ekstratiltak
- Plakat som kan henges opp ved fiskeplasser